

SØVÆRNS- ORIENTERING

21. ÅRGANG

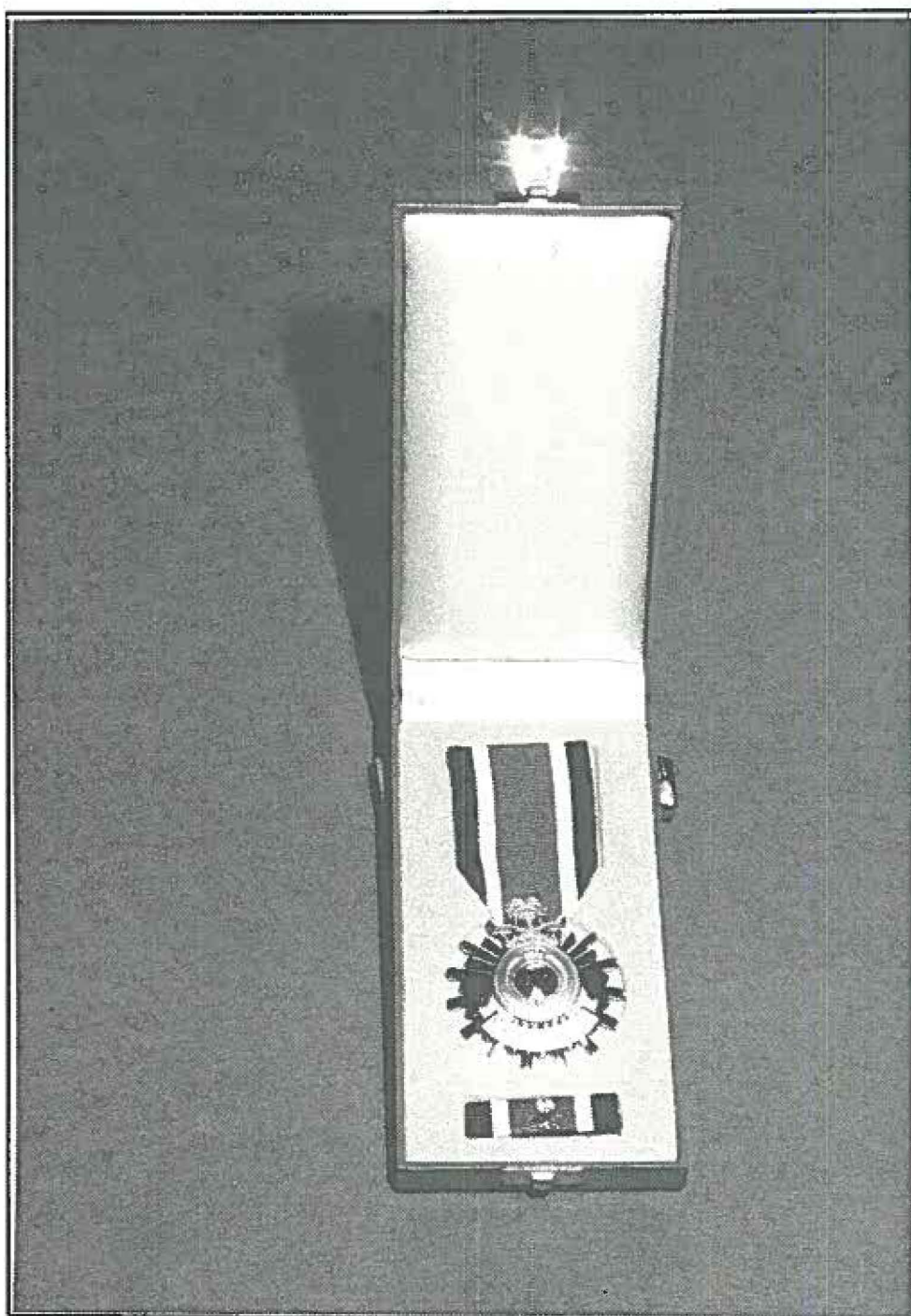
Udgivet af:
SØVÆRNETS OPERATIVE
KOMMANDO

INDHOLD:

1. MEDALJEPARADE
.....
2. ØVELSE DANEX 92
.....
3. NATO SEADAY 1992
.....
4. STANAVFORLANT I ÅRHUS
.....
5. KANUMAS PROJEKTET
.....
6. POLSK BESØG PÅ SØVÆRNETS
OFFICERSSKOLE
.....
7. WORLD MARITIME UNIVERSITY
PÅ HAVARIKURSUS
.....
8. SØREDNINGSØVELSEN SAREX 92
.....
9. "ÅBENT HUS" I DRAGØR
.....
10. ORLOGSPRÆSTEKURSUS 1992
.....
11. FYEN I HAVETS FEST
.....
12. NIELS JUEL I TALLIN
.....
13. DEN POLSKE FØRSVARSCHEF
BESØGER DANMARK
.....
14. NORDISK KADETSTÆVNE 1992
.....
15. RUST BLIVER 70
.....
16. MARINEHJEMMEVÆRNET
FEJRE DE 40 ÅR

ISSN 0907 - 5038

MEDALJEPARADE

"Kuwait Liberation Medal"

I forbindelse med den nationale flådeøvelse, DANEX 92, afholdes parade på Flådestation Frederikshavn den 21. august 1992. Paradens hovedformål var at overrække "Kuwait Liberation Medal" til det personel, der havde været udsendt til tjeneste om bord i korvetten OLFERT FISCHER og kystvagtskibet ANDENES under operation DESERT STORM i Golf området.

Ved paraden, der på grund af vejrliget var flyttet indenfor i en af flådestationens lagerbygninger, stillede alt vagtfrit personel i DANEX-styrkens enheder, sammen med personel tjenestegørende ved Flådestation Frederikshavn, 1. Eskadre, Kattegats Marinedistrikt, Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kampinformationskursus og Søværnets Sergeant- og Reserveofficersskole samt personel bosiddende i Frederikshavns-området fra andre enheder, der har gjort tjeneste om bord på OLFERT FISCHER/ANDENES i det pågældende

hvorefter admiralen motiverede overrækkelsen af de for danske orlogsgaster, befalingsmænd og søofficerer ganske usædvanlige medaljer på denne måde:

"Om godt tre uger, den 12. september, er det to år siden OLFERT FISCHER afgik fra Danmark mod Den persiske Golf, og et par dage senere runder vi et-årsdagen for korvettens hjemkomst derfra.

Det er nu historie. Det er historie, som mens den blev til, fik omfattende dækning i de fleste medier. Og det er historie, som mange af de her tilstedeværende selv var med til at skabe.

Det er i sig selv, synes jeg, god historie. God for Danmark og god for marinen.

Men også det, der gik forud, er bemærkelsesværdig historie.

Det var bemærkelsesværdigt, at de Forenede Nationers sikkerhedsråd besluttede en iværksættelse af de sanktioner, til hvis gennemførelse OLFERT FISCHER blev sendt af sted for at

Chefen for søværnets operative Kommando taler ved paraden

tidsrum.

Chefen for Søværnets operative Kommando modtog melding fra DANEX-stabschefen,

bidrage. Det var et afgørende brud med mange års tidligere uenighed i sikkerhedsrådet, og det afspejlede det forbedrede forhold mellem øst og

vest. Og verdenssamfundets reaktion på - og fordømmelse af besættelsen af Kuwait var bemærkelsesværdig for andre små lande som f.eks. Danmark.

Også den danske politiske beslutning, at udsende korvetten, var bemærkelsesværdig. Om den har vores udenrigsminister i sit bidrag til hans og Admiral Thiedes bog om OLFERT FISCHER sagt, at "der er tale om et afgørende brud med den traditionelle danske berøringsangst over for omverdenen. Problemer plejede at være noget, vi helst overlod til andre - især hvis de var besværlige eller farlige. Men alligevel besluttede et stort flertal i folketinget at sende OLFERT FISCHER afsted, som et konkret dansk bidrag til håndhævelsen af FN-sanktionerne mod Irak. Det er et afgørende og historisk gennembrud i dansk udenrigspolitik".

Om hvad der forløb i tiden mellem korvettens udsendelse og hjemkomst, skal jeg ikke fortabe mig i detaljer. Vi kender alle historien, mange af os endda særdeles godt.

Det varige indtryk af korvettens indsats, som dengang og siden har fæstnet sig, er meget positivt. Det at operere langt hjemmefra og i længere perioder ad gangen er ikke nyt for marinen. Det gør rutinemæssigt både vore kammerater i 1. Eskadre ved Grønland og Færøerne og besætningerne i andre eskadrer, når de indgår i STANAVFORLANT og STANAVFORCHAN.

Men indsatsen i Golfen var usædvanlig. Det var første gang nogensinde, at et dansk orlogsskib deltog i en FN-aktion under Sikkerhedsrådets bemyndigelse.

Dens baggrund var uventet og dramatisk.

Dens vilkår var uvante og udfordrende. Og den indsats I, der udgjorde de skiftende besætninger, leverede, var overordentlig tilfredsstillende og levede helt op til de forventninger, man

stillede til den - og den vakte respekt ude og hjemme.

Derved var I gode ambassadører for dansk forsvar og for marinen. I viste, at I og Jeres skib, professionelt og kvalitetsmæssigt, kunne måle sig med andre nationers flådeenheder. I bekræftede dansk evne til at indgå effektivt i multinationalt, maritimt samarbejde. Og sidst, men bestemt ikke mindst, var I med til - på en meget positiv måde - at placere Danmark i den internationale bevidsthed.

Derom vidner også den dekoration, som jeg om et øjeblik skal overbringe. "Kuwait Liberation Medal" er indstiftet af Kong Fahed af Saudi Arabien og tildeles de besætningsmedlemmer, der gjorde tjeneste i Golfen.

Vi må i dag savne flere af dem, der sammen med Jer udgjorde OLFERT FISCHERs besætning. De hører selvfølgelig med til helheden. De er ikke glemt, og de vil få deres dekorationer overrakt på anden måde.

Jeres pårørende og vi, der blev hjemme, fulgte indgående med i Jeres og OLFERT FISCHERs færd gennem året i Golfen. Hvad vi så og hørte om Jeres indsats, gjorde os stolte.

Det er vi også i dag, og med vore hjerteligste gratulationer er det mig nu en ære og glæde at overbringe besætningsmedlemmerne fra OLFERT FISCHERs udsendelse til den Arabiske Golf "Kuwait Liberation Medal".

Admiralen uddelte herefter medaljer til 103 personer, medens resten af de ialt 302 medaljer senere er tilsendt de enkelte tjenestesteder, eller hjemsendt personel - direkte. Herefter var paraden slut, og besætningerne marcherede tilbage til skibene. Alle havde en stærk fornemmelse af at være ramt lidt af historiens vingesus.

(Søværnets operative Kommando)

ØVELSE DANEX 92

I perioden 17. til 31. august 1992 afholdtes søværnets årlige, nationale flådeøvelse, DANEX 92. Øvelsens primære formål var, at konsolidere og forbedre enhedernes grundlæggende træningstilstand og færdighe-

der. DANEX 92 omfattede en stor del af søværnets operative skibe og landtjenestesteder, samt Søværnets Materielkommando med underlagte flådestationer og andre myndigheder. Desuden afholdtes samvirkeøvelser med NATO's stæen-

de flådestyrker **STANDING NAVAL FORCE ATLANTIC (STANAVFORLANT)** og **STANDING NAVAL FORCE CHANNEL (STANAVFORCHAN)**, hvor danske enheder indgår i begge, samt tyske torpedo- og undervandsbåde. NATO's maritime elektroniske støttegruppe, marinehjemmeværnet, Østre Landkommandos elektroniske kompagni og Søværnets Teknikskoles Havarikursus indgik

danske korvet **NIELS JUEL** indgår stadig i denne styrke.)

STANAVFORCHAN samledes på Flådestation Frederikshavn den 16. august efter sommerferien og aflagde besøg i både Århus og København i slutningen af måneden, for derefter af besøge østersølandene efter øvelsen. Det drejer sig om havnene; Gdansk, Klaipeda, Litauen, Helsinki, og endelig Riga i første uge af

STANAVFORLANT og STANAVFORCHAN i samlet formation

ligeledes i øvelsen.

Endvidere støttedes øvelsen af fly fra Danmark, Tyskland, Holland, Storbritannien, Norge, USA, Italien, Canada og NATO. En stor del af disse fly deltog samtidig i flyvevåbnets årlige øvelse "Tactical Fighter Weaponry".

I forbindelse med DANEX 92 blev der afholdt en række flådebesøg, hvor **STANAVFORLANT** var i Tallin, Estland, 6.-9. august, derefter i Århus og Stockholm og Norrkøbing, hvorefter styrken sejlede til Middelhavet. (Den

oktober. (Den danske kabelminelægger **LOSSEN** og ministrygerne **VILSUND** og **GRØNSUND** indgår i styrken under disse besøg i Østersøen.)

Mange andre danske enheder aflagde besøg rundt om i vore havne, hvoraf en del var enhedernes adoptionshavne i week-enden den 22. til 24. august. I samtlige havne blev der udvist stor positiv interesse for Søværnets enheder.

Den 72. tyske torpedobådsdivision bestående af 4 torpedobåde og et hjælpeskib aflagde besøg

i København under øvelsen, og efter øvelsen aflagde danske enheder besøg i forskellige svenske havne. Disse havnebesøg forløb ligeledes med stor succes, og de danske enheder følte sig meget velkomne i Sverige.

Fredag den 14. august afholdtes "pre-sail briefing" i Søværnets operative Kommandos hovedkvarter i Århus, hvor de sidste detaljer blev drøftet, hvorefter øvelsen kunne starte 17. august i Kattegat med en luftforsvarsøvelse. 18.- 21. august foregik øvelsen i Skagerrak, hvor STANAVFORCHAN med de to danske ministrygere øvede ministrygning og minejagt i Jammerbugt. STANAVFORLANT med de to danske korvetter samt danske og tyske torpedo- og undervandsbåde havde procedureøvelser, hvor de store overfladeenheder blev øvet i operationer i et kystnært farvand med en konstant trussel fra såvel fly og undervandsbåde som hurtiggående missil og torpedobærende overfladeenheder.

Øvelserne i Skagerrak afsluttedes med en 24 timers lang taktisk øvelse. Denne startede med, at STANAVFORCHAN ledte STANAVFORLANT gennem et strøget minefelt, hvorefter STANAVFORLANT skulle beskytte STANAVFORCHAN under sejlads fra Jammerbugt

til Ålbæk Bugt. Denne første uge bidrog i høj grad til at vedligeholde enhedernes høje træningsstandard i kystnære operationer.

Fredag den 21. august om aftenen blev den saudi-arabiske dekoration "Kuwait Liberation Medal" overrakt ved en parade på Flådestation Frederikshavn til de besætningsmedlemmer, der på skift gjorde tjeneste på korvetten OLFERT FISCHER under Golfkrigen. (Se særlig artikel om dette.)

Efter en vel overstået week-end fortsatte DANEX 92 i perioden 24.-27. august i Kattegat, Bælterne og Østersøen. I denne uge blev der ligeledes afholdt procedureøvelser, assistanceøvelser med marinehjemmeværnet, mindre taktiske samarbejdsøvelser samt havariøvelser med deltagelse af et kontrolhold fra Søværnets Havariskole.

Vejret tillod gennemførelse af langt de fleste planlagte aktiviteter, og øvelsens overordnede formål anses for opfyldt. Den meget store deltagelse fra såvel NATO som Danmark og de omkringliggende nationer, muliggjorde øvelser i stort set alle søkrigens facetter, hvilket havde stor værdi for alle deltagende enheder.

(Søværnets operative Kommando)

NATO SEADAY 1991

STANAVFORLANT og STANAVFORLANT til NATO SEADAY 1992

I perioden fra den 19. til den 27. juni var der stort flådebesøg på Flådestation Frederikshavn. I forbindelse med besøget blev NATO SEADAY 1992 afviklet.

NATO SEADAY er en af de større tilbagevendende begivenheder i den maritime del af NATO. Diplomatiske og militære medlemmer af Det nordatlantiske Råd, Militær Kommitte, Det nordatlantiske Samarbejdsråd, Den militære Samarbejdskommitte og særligt indbudte repræsentanter for Sverige og Finland får demonstreret de to permanente, multinationale flådestyrker STANAVFORLANT og STANDING NAVAL FORCE CHANNEL (STANAVFORCHAN). Formålet med det store arrangement er trefoldigt:

- At demonstrere skibene og deres besætnings evner og egenskaber i forbindelse med operationer, som typisk udføres af de to styrker.
- At give gæsterne en lejlighed til at møde de to styrkers officerer og menige.
- At præsentere STANAVFORLANT og STANAVFORCHAN for verdenspressen.

I begge styrker indgik danske enheder.

STANAVFORLANT bestod af den amerikanske destroyer, flagskibet NICHOLSON, den canadiske fregat SKEENA, den hollandske BLOYS VAN TRESLONG, den norske BER-

Patruljeskib af FLYVEFISKEN-kl.

GEN, den tyske RHEINLAND-PFALZ, den engelske destroyer EXETER og den hollandske flådetanker POOLSTER, den danske korvet OLFERT FISCHER og endelig den danske ubåd SPRINGEREN. STANAVFORCHAN bestod af følgende minestrygere og "minejæ-

gere", det engelske flagskib HURWORTH, den belgiske NARCIS, den danske VILSUND, de tyske LINDAU og KONSTANZ, den hollandske DELFZIJL og endelig den norske ALTA.

Den danske Flåde deltog yderligere med et inspektionsskib, en kystminelægger, to store patruljefartøjer (FLYVEFISKEN-kl.), tre misilbåde, en marinekutter og tre flådehelikoptere samt diverse havnefartøjer.

SEADAY-programmet var meget omfattende og gav god lejlighed for gæsterne og de fremmødte repræsentanter for den internationale presse til at "gå styrkerne efter i sømmene".

Programmet indeholdt bl.a.: Manøvreringer med de forskellige skibstyper, overførsel af olie og andre forsyninger under gang mellem forsyningsskibe og andre, minestrygning og minejagt (lokalisering og uskadeliggørelse af minerne enkeltvis), skydeøvelser med alle kanonstørrelser og bortsprængning af lokaliseret krigsmine. Der blev også demonstreret, hvordan en flådestyrke forsvares sig mod angreb fra luften, fra andre overfladeskibe og endelig fra neddykkede ubåde. I denne demonstration deltog luftforsvarsfly fra Danmark og Tyskland og fra NATOs luftvarslingsstyrke.

Der var arrangeret pressekonference ombord i det til denne funktion udpegede "presseskib". Her deltog formanden for Militærkomiteen, general V. Eide, cheferne for de to store maritime NATO-kommandoer, SACLANT OG CINCHAN og endelig cheferne for de to stående NATO-flåder.

For de implicerede blev det en meget travl uge. Men god planlægning og det sædvanlige danske gå-på-mod, når det virkelig gælder, bragte den internationale succes i hus, idet gennemførelsen af NATO SEADAY i Frederikshavn skete på en professionel og særdeles velkoordineret måde. Der blev uddelt megen ros til de arrangerende parter og ikke mindst personalet på Flådestation Frederikshavn høstede megen ære som "viceværter".

(Søværnets operative Kommando)

STANAVFORLANT I ÅRHUS

Allerede fra klokken 0730 om morgenen den 13. august 1992 var morgenduelige århusianere ved bassin 5 i Århus Havn vidne til et imponerende skue. Frem af morgendisken dukkede den amerikanske fregat, flagskibet HARRY E. YARNELL. Umiddelbart efter fulgte i kølvandssformation yderligere 6 fregatter og en korvet: Den canadiske GATINEAU, den hollandske BLOYS VAN TRESLONG, den norske BERGEN, den tyske RHEINLAND-PFALZ, den spanske VICTORIA, den engelske

ANDROMEDA og sluttelig den danske korvet NIELS JUEL.

STANAVFORLANT var på vej til Århus.

Styrken kom direkte fra sit første besøg nogensinde i Baltikum, hvor man havde besøgt den estiske hovedstad, Tallin.

Forventningerne til besøget i Århus var høje. Da STANAVFORLANT sidste gang besøgte byen i juni måned, havde sammenfaldet af en strålende sommer og en ikke mindre strålende EM-finale, gjort besøget til noget ganske særligt. Historierne om, hvorledes de ellers besindige nordboere på skift havde taget sig en ridetur på Christian X's hest på Store Torv i Århus, verserede stadig.

Nogen EM-finale var det ikke muligt at stable på benene under dette besøg, men styrken fik rig lejlighed til selv at smøre bentøjet. Der blev afholdt turneringer indenfor fodbold, hockey,

cricket, softball, volleyball, squash, paintball og golf.

Søværnets operative Kommando havde stillet fire forbindelsesofficerer til rådighed for styrken.

Bevæbnet med mobiltelefon og "stornoer" og under kyndig ledelse lykkedes det "FO-patroljen" at afværge de største katastrofer.

De faste programpunkter under besøget omfattede bl.a: Officielle visitter, briefinger om den forestående DANEX- øvelse, det obligatoriske, officielle cocktail-party "Force reception", busture til forskellige turistattraktioner, åbent skib - der var meget velbesøgt - for slet ikke at tale om det hav af selskabelige sammenkomster, skibene hver for sig satte i værk. Derudover blev der skrevet ekstra mange breve denne weekend, ligesom telefonerne var rødgældende. Sejlivede rygter ville nemlig vide, at det planlagte besøg i Stockholm efter DANEX- øvelsen ville blive udsat og kursen lagt sydover mod Adriaterhavet. På korvetten NIELS JUEL benyttede den vagtfrie del af besætningen derfor lejligheden til at besøge familie og venner.

Sikkert er det i hvert fald, at STANAVFORLANT forlod Århus den 17. august efter et vel gennemført besøg, hvor mange internationale kontakter blev etableret til gavn for den internationale forståelse, såvel på kort som på langt sigt

(Sprogofficer tilknyttet Søværnets operative Kommando)

KANUMAS PROJEKTET

"Seismic Vessel THETIS", et inspektions-skib ombygget til at løse nye opgaver for den civile del af samfundet. Dette års togt begyndte i det vestgrønlandske farvand, hvor THETIS har gennemført seismiske undersøgelser.

Seismologisk måling er kortlægning af undergrunden ved hjælp af lydbølger, der frembringes af såkaldte "air-guns". THETIS har 12 af disse air-guns slæbende efter sig. Hver air-gun består af et trykkammer, hvorfra der mo-

THETIS

mentant kan udløses en luftboble med 200 ATM overtryk, hvilket svarer til affyring af en betydelig sprængladning.

Under helikopterdekken er indrettet det seismiske dæk, hvor to store tromler til de 3-4 km lange seismiske kabler er installeret. Der er et "dog house" til styring. Endvidere er der opstillet kraftige kompressorer, der leverer det nødvendige lufttryk.

Når skibet sejler rigtigt på linjen, er det seismologiske kabel, "streameren", strakt i sin fulde længde på 3600 m. Det er 7-8 cm i tværsnit og har hydrofoner, som opfanger eksplosionernes ekkoer. På kablet sidder også en række kompasser, der konstant viser, hvorledes streameren ligger. Det er vigtigt, at streameren ligger helt lige i vandet. Den er derfor fyldt med petroleum, der sørger for en neutral opdrift. Endvidere er der for hver 200 m anbragt en paravane på kablet til finjustering af dybden. Kablet skal ligge som en ret linje i ca. 8 meters dybde.

Ved hver eksplosion, der finder sted ca. 25 m bag skibet, ser man hvorledes havoverfladen pludselig ændrer sig og ligesom løftes i vejret. Det er store kræfter, der udløses.

Om bord i THETIS hører man for hver affyring et dumpt knald, der efter ca. et sekund efterfølges af det skarpere ekko fra havbunden. Siden kommer der endnu et eller to mindre ekkoer, idet lydbølgen kastes frem og tilbage mellem havbunden og havoverfladen. Da lydens hastighed i vand er ca. 1500 meter pr. sekund, vil det sige, at der på stor dybde som f. eks. 750 meter er et sekund mellem affyring og ekko. Ved havdybder under 100 meter, føles hvert "skud" som et dumpt slag i skibet.

Ved den seismologiske undersøgelse styres detonationerne efter GPS-systemet (det vil sige

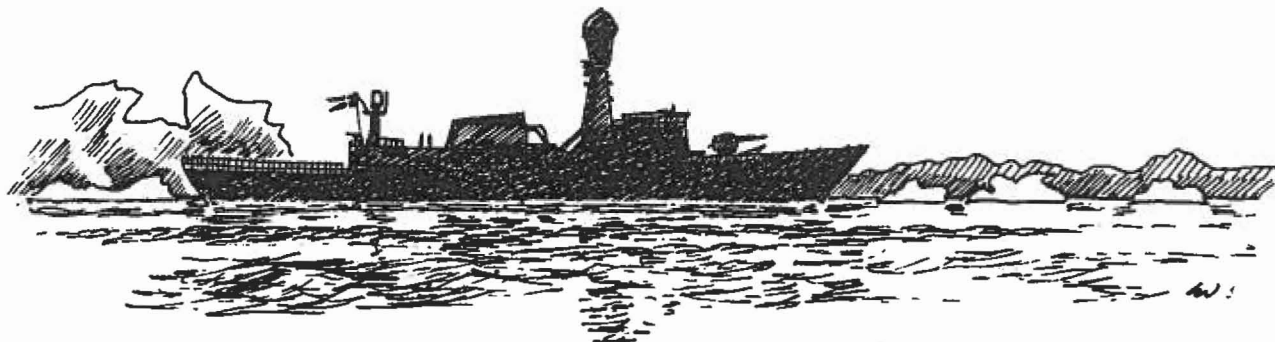
ved positionsbestemmelse via satellit) således, at der affyres et skud, hver gang skibet har flyttet sig 25 meter (svarer til ca. 10 sekunders sejlad) frem over "linjen". Dette sker under styring af KANUMAS personellet, medens det er THETIS, der er ansvarlig for, at "linjen" følges.

Under den seismiske måling, skal skibet holde en fart af omkring 4.5 knob. Dette betyder, at skuddene fra air-guns falder ca. hvert 10. sekund. Sådan er rutinen time efter time. "Linjerne" er lange - så lange, at det kan tage op til 30 timer at gennemsejle en enkelt linje. Af og til er der vanskeligheder og man må indstille målingerne. Det betyder, at man må vende, foretage de nødvendige justeringer og så gå tilbage til linjen fra det punkt, hvor man stoppede.

Navigatørens opgave er at forudberegne en kurs, således at man kan nøjes med meget små kursændringer, hvis der dukker et isfjeld op på kursen. Har man mistet "linjen", tager det ca. 4 timer at nå tilbage til det punkt, hvor man standsede. Det er ensformigt arbejde, men samarbejdet forløb fint. THETIS løste sin opgave som pålagt.

Opmålingerne på vestkysten er foranlediget af GGU (Grønlands Geologiske Undersøgelse), medens opmålingerne på østkysten er for NUNAOIL, det statslige Grønlandske Olieselskab.

Det er ikke formålet at søge efter olie direkte. Formålet er at kortlægge de geologiske strukturer under havbunden på en sådan måde, at olieselskaberne derigennem får et materiale, der kan fortælle, hvor det eventuelt kan lønne sig at investere midler i yderligere undersøgelser. THETIS kommer ikke direkte til at finde olie, men undersøgelserne vil danne basis for en

grovskitse, der kan angive, hvor der eventuelt findes de rigtige strukturer.

Det er et grovmasket net, THETIS spænder ud over havbunden. Til sammenligning kan det fortælles, at i Nordsøen, hvor man har fundet olie, foregår der tilsvarende målinger. Her er der blot ikke 100 miles mellem hver "linje", men et netværk ned til ca. 25 m mellem hver "linje".

Der er lang vej igen. Men udover at være chartret til at løse en specifik civil opgave er THETIS stadig aktiv som et af Flådens inspektionsskibe. Inspektionsflaget var sat under nokken, men her sammen med kugle-diamant-kugle tegnet, der angiver ski-

bets begrænsede manøvfrihed - vistnok en sjælden kombination.

Under sin bundne opgave trænede besætningen, som i ethvert orlogsskib, i alle de situationer, som til stadighed skal kunne løses: havarirulle, hjælp til andet skib, etc. Fartøjer, som kom indenfor "linjen" eller observeredes af helikopteren under dens rutineflyvninger, blev rapporteret. Sømandsskab er et håndværk, og i det har man en stolthed. Oceanografi er heller ikke et nyt arbejdsområde for Flåden - der er lange traditioner at leve op til.

(THETIS' skibsløge)

POLSK BESØG PÅ SØVÆRNETS OFFICERSKOLE

I perioden fra den 9. til den 12. august 1992 besøgte det polske skoleskib O. R. P. GRYF København. Som en del af besøgsprogrammet havde de polske myndigheder anmodet om et besøg ved Søværnets Officerskole den 10. august.

Det polske detachement bestod af ca. 10 ka-

drative aspirantklasse. Såvel orientering som rundvisning udførtes udelukkende ved hjælp af tolke.

Besøget blev afrundet med en forfriskning i skolens opholdslokaler, under hvilken diverse souvenirs blev udvekslet.

Under hele besøget viste gæsterne særdeles

Det polske skoleskib O.R.P.GRYF

detter og et tilsvarende antal officerer og medarbejdere, dels fra den polske søofficerskole og dels fra skoleskibet, under ledelse af chefen for den polske maritime uddannelses- og træningsafdeling. Efter en kort gennemgang af hovedlinjerne i den danske søofficersuddannelse blev de polske gæster vist rundt, dels af skolechefen selv og dels af to værtskadetter fra ældste ope-

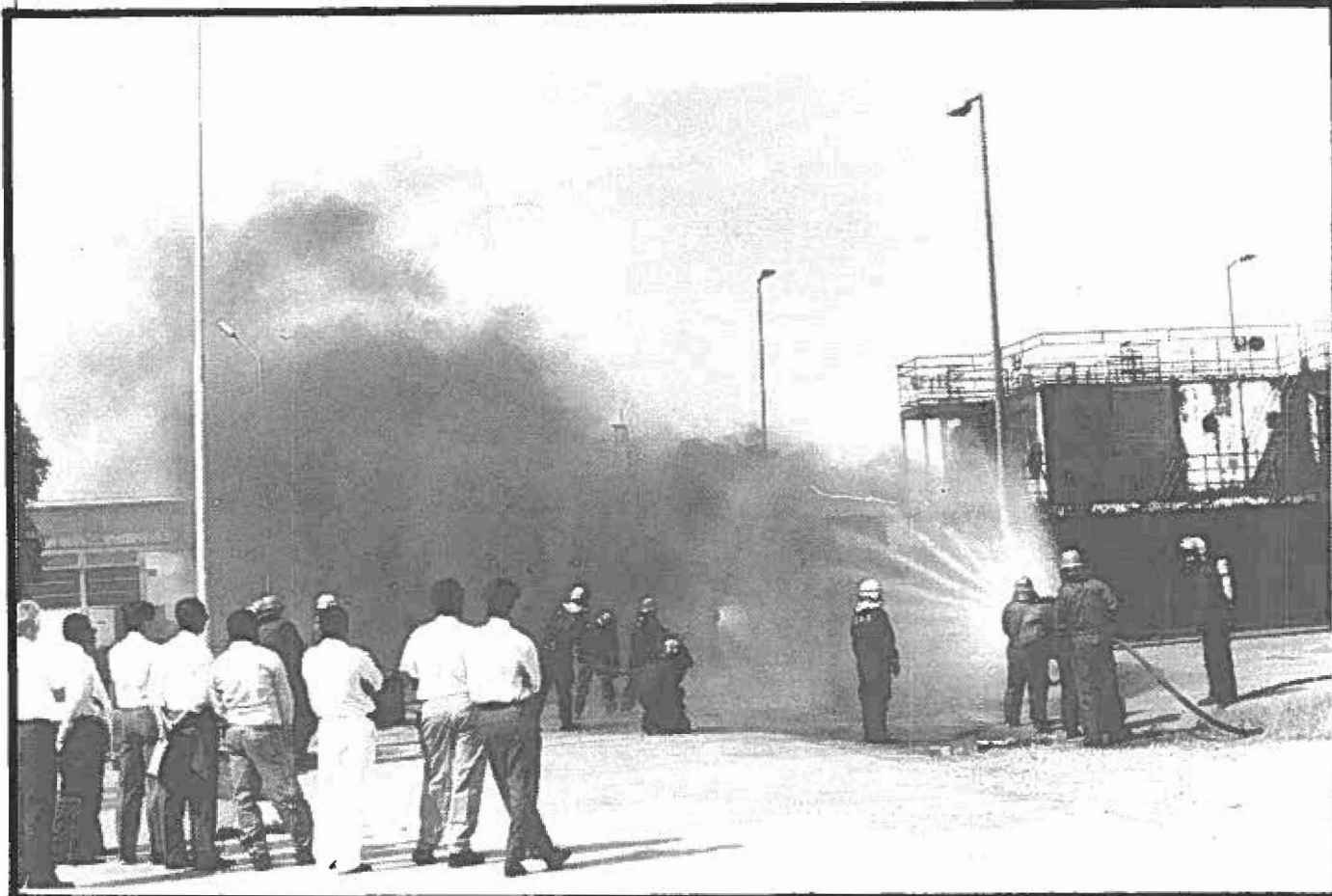
stor interesse for alle facetter af den danske søofficersuddannelse, herunder bl.a. kadetternes økonomiske forhold, adgangskriterier for uddannelsen, anvendelse af computere i undervisningen m.m. Som genvisit var et antal danske kadetter inviteret til kammeratligt samvær ombord på O.R.P.GRYF den 11. august.

(Søværnets Officerskole)

WORLD MARITIME UNIVERSITY PÅ HAVAVIKURSUS

Søværnets Tekniskole, Havarikursus, havde den 20. august 1992 besøg af "World Maritime University", Malmø.

tering om Søværnets Tekniskole, Havarikursus organisation, ledelse, administration, kursusforløb og fagområder samt Havarikursus

Slukning med vandtåge

Foto: SMK FOTO

World Maritime University er et internationalt uddannelsescenter under FN's "International Maritime Organization". Formålet er at efteruddanne udviklingslandes søfartsorienterede personel med en to-årig uddannelse inden for et bredt spektrum af maritime områder; sikkerhed til søs, navigation, havmiljøbeskyttelse, effektivisering af international skibsfart samt at medvirke til overførsel af maritim teknologi. Endvidere at udbygge maritime administratorers og underviseres viden inden for de nævnte områder med henblik på internationale konventioner og aftaler inden for søfarten.

Studiegruppen, der bestod af 8 elever (maskinmestre) og 2 ledere, havde ønsket en orien-

relationer til civile og militære myndigheder. Herudover en praktisk demonstration af øvelsesvirksomhed, gennemgang af øvelsesfaciliteterne med hovedvægten lagt på røgdykning og brandbekæmpelse. Besøget sluttede af med en generel debat.

Det er Søværnets Tekniskole, Havarikursus opfattelse, at de studerende havde en udbytterig dag. Desuden tilkendegav de deltagende ledere, at "World Maritime University" vil overveje positivt at fortsætte denne besøgsvirksomhed.

(Søværnets Tekniskole, Havarikursus)

SØREDNINGSØVELSEN SAREX 2/92

To gange om året afholder Kattegats Marine-distrikt sammen med Marinehjemmeværnsdistrikt 1 en "Search and Rescue" (SAR) øvelse. Dette års sidste SAR-øvelse, SAREX 2/92, blev afviklet i dagene 5. - 6. september.

Formålet med disse øvelser er at afprøve samarbejdet mellem Kattegats Marine-distrikt og de fartøjer fra marinehjemmeværnet, hvis operative kontrolmyndighed er Kattegats Marine-distrikt samt en af søværnets enheder.

Marinehjemmeværnsdistrikt 1's geografiske udstrækning medfører, at øvelserne afvikles for de 8 nordlige flotiller i forårssæsonen og for de 7 sydlige flotiller i efterårssæsonen.

SAREX 2/92 var planlagt for Marinehjemmeværnsdistrikt 1 sydlige flotiller samt de af Marinehjemmeværnsdistrikt 2 flotiller, som hører hjemme i Kattegats Marine-distrikts sydlige operationsområde.

Øvelserne har hidtil indeholdt en eftersøgningsfase og en redningsfase. Eftersøgningsfasens primære mål er at træne fartøjsførerne af et hjemmeværnsfartøj som dirigerende fartøj ("On Scene Commander"), som det er beskrevet i håndbogen om søredning, "Søredning-Danmark".

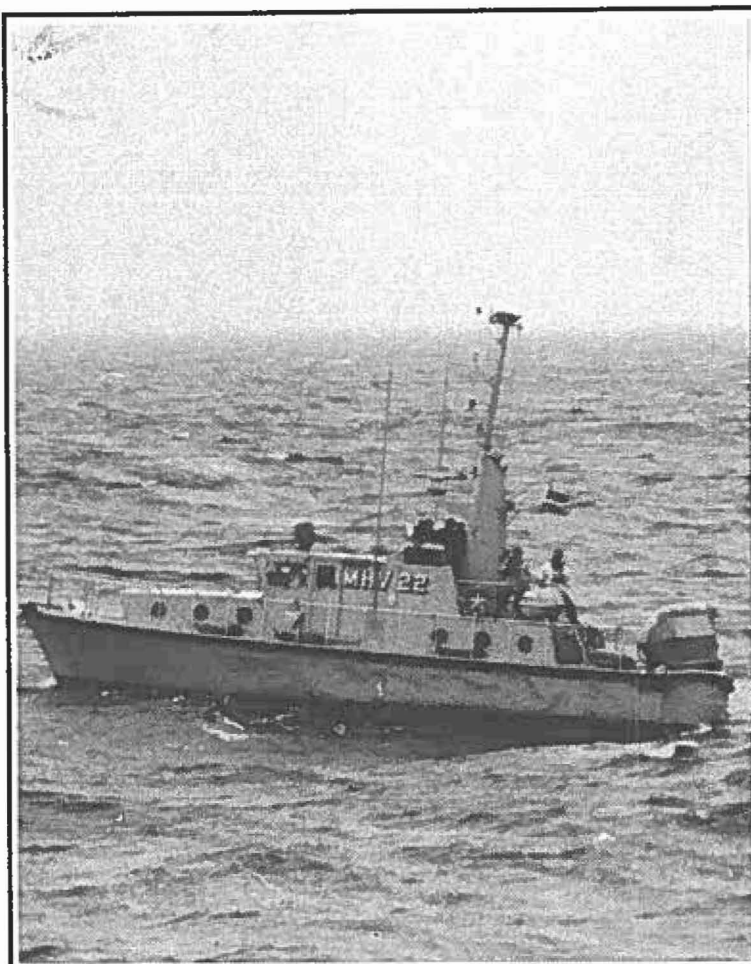
Det betyder, at en fartøjsfører - i samarbejde med Kattegats Marine-distrikt og Søværnets operative Kommando - skal vurdere og beregne

et eftersøgningsområde ud fra de aktuelle vind og strømforhold.

Såfremt der indgår flere fartøjer med forskellige parametre, skal fartøjsføreren ligeledes være i stand til at beregne, hvordan eftersøg-

ningsindsatsen bedst fordeles mellem deltagerne.

Redningsfasens mål er, at fartøjsførerne skal være i stand til at fungere som "On Scene Commander", det vil sige vurdere og indsætte de ressourcer, der er til rådighed i den givne situation. Ud fra de under SAREX 1/92 indvundne erfaringer blev det aftalt mellem Kattegats Marine-distrikt og Marinehjemmeværnsdistrikt 1, at denne øvelses hovedemner skulle være kommunikationen mellem to enheder, under et

Marinehjemmeværnsfartøj i aktion

"On Scene Commander"-skift såvel i eftersøgningsfasen som i forbindelse med afgivelse af de situationsrapporter, der er nødvendige for, at den dirigerende redningscentral kan være i stand til at følge, vurdere og revurdere en eftersøgning i et beregnet område. Som et særligt delmål, var det hensigten at afprøve en større koordineret redningsindsats.

På grund af nogle frameldinger blev øvelsen reduceret til to incidenter, hvoraf den ene fandt sted i området Århus Bugt/Samsø Bælt og den anden i Farvandet Nord for Fyn. Udgangspunkterne var henholdsvis Kolby Kås, hvor fartøjerne SPEDITØREN og BAUNEN skulle være

ved øvelsens start og Fredericia med fartøjerne HOLGER DANSKE, PATRIOTEN og SABOTØREN.

For at have "kød" på øvelsen var der udlagt to "targets", en af søværnets botvedbåde i Kallundborg Fjord og en chartret sejlbåd af typen Bandholm 27, udlagt ved Norsminde Flak.

Øvelsesledelsen startede øvelsen klokken 1800. Efter en kunstig tidsforsinkelse til at regne i blev patruljefartøjet MAKRELEN indsat i det sydligste eftersøgningsområde således, at der skulle foretages et "On Scene Commander"-skift. MAKRELEN blev, efter have været dirigerende skib i et par timer, bedt om at overdrage "On Scene Commander"-funktionen til hjemmeværnsfartøjet HOLGER DANSKE og gå nord på til den anden incident, for der at overtage "On Scene Commander"-funktionen. Den chartrede sejlbåd nåede desværre på grund af en elektrisk fejl ikke at komme på plads ved Norsminde Flak, men måtte forlægge mørkelagt til Tunø havn.

Efter afslutningen af eftersøgningsfasen blev alle marinehjemmeværnsfartøjer samt MAKRELEN forlagt til området ved Tunø, hvor redningsfasen skulle finde sted søndag morgen.

En konklusion af eftersøgningsfasen er, at kendskabet til de vurderinger, beregninger og

til dels kommunikationen, der skal anvendes under en eftersøgning er acceptabel for marinehjemmeværnsfartøjernes vedkommende. Dette må også anses for at være nødvendigt, da der for ca. hver 5. dag er et marinehjemmeværnsfartøj med i en søredning for alvor.

Redningsfasen indledtes med et "MAY-DAY"-signal i kuvert. MAKRELEN simulerede en eksplosion samt en maskinbrand med flere sårede og muligvis overbordfaldne. Desværre fungerede en lejet "røgmaskine" ikke, hvilket ellers ville have givet en bedre effekt.

De sårede havde nydt godt af den for tiden lave "svinenotering", idet der var anvendt en del tarme, blod og lignende for at anskueliggøre, hvor alvorligt det kan være. Den efterfølgende afkøling af skroget på "havaristen" er et kapitel for sig. Marinehjemmeværnsfartøjerne har ikke tilstrækkelig pumpekapacitet til at være effektive på dette punkt. Behandlingen af de sårede kan også give problemer, fordi de skal overføres til et eller flere marinehjemmeværnsfartøjer. Her må den "sårede" have et godt helbred, da de gummibåde, der findes i de nuværende fartøjer, er på grænsen til at være for små. -Men alle fik en lærerig øvelse ud af det, uden at næste øvelse er overflødig.

(Marinehjemmeværnsdistrikt 1)

"ÅBENT HUS"-ARRANGEMENT VED KYSTRADARSTATION DRAGØR

På det tidligere DRAGØR FORT, nuværende kystradarstation DRAGØR, har man afprøvet en ny arrangementstype til forbedring af forholdet mellem beboere i området og civilbefolkningen i det hele taget. Det drejer sig om et "åbent hus"-arrangement, som det er kendt fra mange succeser i alle forsvarrets værn.

Arrangementet var absolut en succes, som vil blive

gentaget til næste år, således at der bliver skabt tradition for at holde "Åbent Hus" Grundlovsdag.

(LIONs taverna klar inden åbningen Foto: KRS DRG)

Dagen var begunstiget af et dejligt vejr og en stor forhåndsinteresse, hvilket medførte ca. 1600 besøgende. Det store trækplaster var naturligvis LYNX-helikopteren fra Søværnets Flyvetjeneste, hvis manøvre-dygtighed på bedste

måde blev demonstreret. Det var selvfølgelig også spændende for alle, at kunne se (og komme) ind i "apparatet".

I arrangementet var også indlagt et samarbejde med Lions Club. De brave "løvers" aktiviteter ind-

Arrangementet åbner med en Lynx-landing

Luftbillede af det gamle fortanlæg med gæster

bragte 5.872,57 kr. til velgørende formål - og det på kun 4 timer.

Det store arrangement kom bl.a. i hus gennem udsendelse af en udmærket pressemeddelelse, som gav alle de nødvendige informationer på en klar og "målgruppe" rettet måde, som ikke glemte at omtale de eventuelle parkeringsvanskeligheder på forhånd! Hvert programpunkt var fyndigt omtalt - med både formål og evt. sponsor nævnt. (Red.)

(Kystradarstation DRAGØR)

ORLOGS- OG FLYVERPRÆSTEKURSUS 1992

Orlogs- og flyverpræstekurset fandt i år sted på Forsvarets Center for Lederskab, Gurrehus, i dagene 11. til 13. august. Kurset, der var ledet af Holmens provst, orlogsprovst Claus Harms, havde som sit overordnede tema krise og krisebehandling.

Kolonnechef J. Dalby fra Civilforsvaret orienterede indledningsvis om de ledelsesproble-

mer, der opstår i krisesituationer. Han tog sit udgangspunkt i egne oplevelser som leder af Civilforsvarets katastrofehjælp i forbindelse med jordskælvskatastrofen i det østlige Tyrkiet sidste år. Det viste sig der, at uddannelse og medleven var uomgængelige forudsætninger for en effektiv indsats. Lignende erfaringer havde kaptajn løjtnant Georg H. Petersen gjort som

EF-observatør i Kroatien. Hans stærke skilddring i ord og billeder af (borger-)krigens ondskab og grusomhed virkede overvældende på kursusdeltagerne og efterlod det indtryk, at et stærkt personligt engagement er en nødvendig forudsætning for at overleve i en krisesituation.

Hærprovst Jens Rode gav derefter en orientering om den kirkelige betjening af de danske FN-styrker i det tidligere Jugoslavien, hvor feltpræsten er med på lige fod med det øvrige kontingent.

Kommandør P. Grooss gav i forlængelse af de foregående øjenvidneskildringer en grundig og instruktiv redegørelse for den næsten uoverskuelige politiske situation, der er følgen af det ideologis

ke og nationale opbrud i Østeuropa.

Alle muligheder er åbne, og det vil i lang tid fremover være nødvendigt, at også Danmark deltager aktivt i det internationale

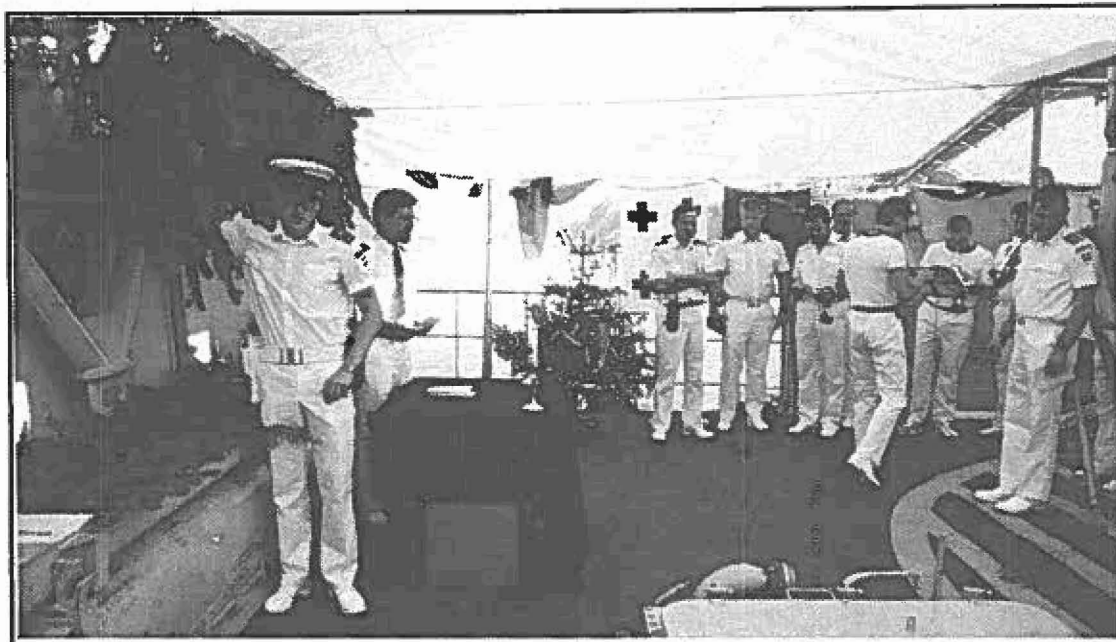
kriseråd, der er vigtigt, hvis ikke situationen pludselig skal komme ud af kontrol.

Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral Knud Borcks orientering om forsvarets, og især søværnets aktuelle situation virkede på denne baggrund stilfærdig og fredelig, selvom søværnet, som forsvaret i det hele taget, netop i disse år er inde i en til tider dramatisk omstillingsproces.

Major cand.psych. P. Byrdorff fra Forsvarets Center for Lederskab gennemgik problemerne omkring krise og krisebehandling. Forudsætningen for en effektiv krisebehandling er selverkendelse og medleven. Der kan derfor ikke gives løsningsmodeller, der en gang for alle kan

give konkrete anvisninger på, hvordan personlige kriser kan og skal løses. Den, der skal hjælpe, er nødt til at leve sig ind i hver enkelt situation og hver enkelts tilfælde. Støttegrupper, hvor man er fælles om problemerne, vil i mange tilfælde være den bedste måde at tackle problemerne på.

Et fast punkt på programmet for orlogs- og flyverpræstekurset er gudstjenesten i nærliggende kirke, denne gang Gurre Kirke. Prædikant var den nye biskop over Københavns stift, Erik Norman Svendsen. Efter gudstjenesten orienterede biskoppen om det arbejde, der er gået i gang med henblik på en fornyelse af Den danske Salmebog, et arbejde som han deltager

Korvetten OLFERT FISCHER UNDER under sydlige himmelstrøg

i ledelsen af. Biskoppen over Københavns stift er den øverste kirkeligt ansvarlige for værnpræsteordningen.

Kurset blev afsluttet med værnsvise drøftelser. Orlogspræsternes tjeneste er præget af søværnets udflytning fra Holmen og omstilling i det hele taget til nye opgaver. Erfaringerne fra OLFERT FISCHERs indsats i Golfen er i frisk erindring, og man er parat til nye tilsvarende opgaver, samtidig med at orlogspræsterne og deres tjeneste i stadig højere grad er blevet en naturlig del af søværnets hverdag.

(Orlogsprovsten)

FYENS DELTAGELSE I HAVETS FEST, ARCACHON 1992

Fredag den 14. august 1992 gled ankeret ud af klydset og landede på bunden af bassinet på Arcachon red. Bag os lå fire dage med sejladis i tåget vejr i Nordsøen samt dårligt vejr i Den Engelske Kanal og Biscayen. Foran os lå tre festdage, "Fêtes de la Mer" i Arcachon (havets fest) med et fyldigt festprogram.

Besøget startede med, at den danske Generalkonsul Jean Jacques Schröder-Schylér kom om bord og hilste på. Senere var der officiel visit på Arcachon rådhus, hvor borgmesteren bød velkommen til området.

Fredag eftermiddag bød, for den vagtfrie del af besætningen, på et besøg på det dansk ejede vinslot, Château Fombrauge i St. Emilion, hvor det blev fortalt, hvordan man dyrker vin. Vi så deres vinkældre og fik til sidst lov til at smage vin fra årgangene 85 og 89 (19..). Da vi havde købt ind og modtaget råd om, hvor længe de enkelte årgange skulle ligge på lager, drog vi hjemad mod FYEN.

Turen hjem bød på noget af det mest spændende indenfor buskørsel flere af os nogen sinde har prøvet. Vi har nu en specielt god indsigt i, hvorfor franske biler har så mange buler, som de har.

Vi kom hjem i så god tid, at vi havde ca. 10 min. om bord, før vi hastede videre til et aftenselskab hos "Havfiskernes koner". Samme aften var chefen inviteret til aftenselskab - med borgmesteren som vært.

Lørdagen startede med en messe, på den ene af de to moler, hvor FYEN, sammen med den spanske patruljebåd NALON og ca. 100 lystbåde, blev velsignet af ærkebiskoppen i Bordeaux. Messen mundede ud i en form for regatta, hvor det tilsyneladende gik ud på at sejle hurtigst, tættest og mest larmende rundt om FYEN og NALON. Hvem, der vandt denne regatta, vides endnu ikke, men da FYENs tågehorn satte sig fast i kampens hede, må vi aspirere til "mest larmende" deltager.

Eftermiddagen bød på endnu en udflugt. Denne gang til vinslottene Château Kirwan (gene-

ralkonsulens eget vinslot i Cantenac) og Château Fourcas Hosten (Listrac) i Medoc, hvor vi ligesom dagen før fik forklaret, hvorfor netop denne vin er specielt god.

Aftenens hit fra skibets side var afgivelse af Taptø kl. 2200. En gast udstyret med et horn, stående ved artilleriradaren, oplyst af tre projektører. Det ser ikke alene godt ud, det lyder også godt og vakte vild jubel blandt de mange lystbåde, vi var omgivet af.

Dagen blev behørigt afsluttet af et overdådigt festfyrværkeri (hvor vi, ud over de farvestrålende raketter, også fik demonstreret, hvordan en nødraket ser ud!).

Søndagen bød bl.a. på en reception på rådhuset for mandskabet og en frokost for chefen og tre fra besætningen, som noget af det programsatte. Dette var også dagen, hvor vi viste os som den gode fodboldnation, vi er - og vandt 14-3 over Spanien. Eftermiddagen blev af de fleste brugt på at afprøve stranden og solen, hvilket tydeligt kunne ses senere i form af røde ansigter, skuldre m.v.

Kl. 1800 var der cocktailparty om bord for borgmesteren, generalkonsulen og den danske koloni. Der blev fra flere sider udtrykt glæde ved at stå på et lille stykke Danmark, spise dansk mad og drikke rigtig Carlsberg øl.

Kl. 2200 afgav vi endnu engang Taptø. Dette var samtidig med til at markere afslutningen på festen.

Mandag morgen stod vi, efter at have afgivet det danske løsen, ud gennem Gironden - besøget var forbi og hjemturen mod Sønderborg i gang.

Biscayen viste sig fra sin venlige side, en svag brise løftede sig, og solen skinnede fra en næsten skyfri himmel. Termometeret bevægede sig omkring 26 C. Kun lange dovne dønninger afslørede, at vi var på dybt vand.

I Biscayen holdtes "baderulle" og senere blev byens gave, østers med tilbehør, nydt på åben bro.

(FYEN)

KORVETTEN NIELS JUELS BESØG I TALLINN, ESTLAND

Mandag den 3. august 1992 sejlede korvetten NIELS JUEL fra sin nye basehavn i Korsør for at deltage i NATOs stående Atlanterhavsflåde, STANDING NAVAL FORCE ATLANTIC (STANAVFORLANT).

NIELS JUEL stødte til styrken øst for Bornholm efter ca. et døgn i Østersøen. Kursen blev

Korvetten NIELS JUEL

sat mod Tallin i Estland. Undervejs afholdtes forskellige procedureøvelser med de øvrige STANAVFORLANT-enheder; den amerikanske destroyer HARRY E. YARNELL (flag-skib), den canadiske fregat GATINEAU, den hollandske destroyer BLOYS VAN TRESLONG, den engelske destroyer ANDROMEDA, den tyske destroyer RHEINLAND-PFALZ, den spanske fregat VICTORIA og den norske fregat BERGEN.

Styrken ankom parademæssigt til Tallin den 6. august kl. 0900, hvor NIELS JUEL gik til kaj i færgeterminalhavnen. De følgende tre dage skulle vise sig at blive yderst interessante og indholdsrige. For det første fik besætningen mulighed for at møde kollegaer fra de andre skibe. For det andet blev der lejlighed til at stifte bekendtskab med lokalbefolkningen.

Byen Tallin, som på estisk betyder "danskerens by", har ca. 500.000 indbyggere fordelt på 40% estere og 60% russere. Det officielle sprog er estisk (som minder meget om finsk), men af indlysende grunde er russisk meget udbredt. Heldigvis opstod der ikke de store kommunikationsvanskeligheder, da en stor del af befolkningen også taler engelsk.

Blandt de største seværdigheder var den gamle bykerne eller middelalderbyen, hvortil der

var arrangeret flere ture med guide for besætningen. Særligt det over 800 år gamle, men velholdte rådhus, var en stor oplevelse. Her blev der søndag afholdt en reception ved borgmesteren, hvor enkelte fra besætningerne fik lejlighed til at beskue det smukke, gamle, men velholdte interiør, der indeholdt minder fra danskernes tidligere tilstedeværelse i Estland, århundreder tilbage.

Esterne selv viste megen interesse for flådebesøget,

hvilket blev bekræftet af det store antal besøgende ved de tre dages "åbent skib" arrangementer, hvor over 4.500 personer gæstede korvetten. Mange nye venskaber blev knyttet, såvel med estere som med kolleger fra de andre skibe i flådebesøget.

Besøget forløb til alles fulde tilfredshed, hvilket ikke mindst skyldes en stor indsats af den danske ambassade og den danske forsvarsattaché i Tallin.

Efter mange gode oplevelser stævnede NIELS JUEL - sammen med de øvrige STANAVFORLANT-enheder - ud fra Tallin den 10. august kl. 0900, med kurs mod Århus og nye positive oplevelser.

(NIELS JUEL)

DEN POLSKE FORSVARSCHEF BESØ- GER DANMARK

Efter invitation fra den danske forsvarschef, general Jørgen Lyng, aflagde den polske forsvarschef, generalmajor Tadeusz Wilecki, offi-

Forsvarschefen betragter dette besøg som en fortsættelse af de danske bestræbelser for gode og åbne relationer til Polen samt en mulighed

Den polske forsvarschef

cielt besøg i Danmark i perioden 17. til 20. august 1992. Generalmajor Tadeusz Wilecki blev modtaget af Forsvarschefen på FLYvestation Værløse. Programmet omfattede en generel orientering om dansk forsvar, herunder hjemmeværnet, møde med Forsvarsministeren og en række orienteringer om hæren, søværnet og flyvevåbnet m.m. General J. Lyng aflagde et tilsvarende besøg i Polen i september 1991.

for at udbygge de militære kontakter og udveksle synspunkter af fælles interesse.

Ved besøget i Søværnets operative Kommando etableredes en åben og tillidsfuld dialog om de mange civilt orienterede opgaver, søværnet løser til dagligt - uanset skiftende fjendebilleder. Den polske forsvarschef gav udtryk for stor beundring for det høje tekniske niveau i søværnets

farvandsovervågningssystemer, som det blev præsenteret i operationsrummet. Han var meget interesseret i et øget samarbejde i fremtiden og tænkte i den forbindelse navnlig på fælles opgaver som f. eks en eventuel fiskerikontrol og miljøovervågning i den forureningsplagede Østersø.

(Søværnets operative Kommando)

NORDISK KADETSTÆVNE 1992

. Nordisk Kadetstævne gennemførtes i år for 45. gang i dagene fra den 30. juli til den 2. august. Egentlig var det Danmarks tur til at afholde stævnet, men i Norge havde man en særlig grund til at tilbyde en værtsby for Nordisk Kadetstævne. Molde, som er kendt i flåde kredse for sin gæstfrihed og høje standard i forbindelse med at arrangere flådebesøg, havde 250 års jubilæum.

De danske kadetter og Skoledelingens stab ankom med et Hercules-fly fra flyvevåbnet

allerede onsdag aften. Straks derefter blev kadetterne indkvarteret på Rauma Folkehøjskole under fine forhold.

Tidligt torsdag morgen ankom skibene. Danmark var repræsenteret ved minelæggeren FALSTER, Finland ved minelæggeren POHJANMAA, værtsnationen Norge ved minelæggeren HORTEN og skolefartøjerne HESSA og VIGRA samt Sverige ved minelæggeren ÄVLSBORG og ministrygerne ORNÖ og TJURKÖ.

De nordiske kadetkorpser ved den officielle åbning i Molde

Torsdag eftermiddag kl. 1300 startede kadetstævnet med den obligatoriske march gennem byen, fulgt af musik fra det norske marineorkester. Chefen for det norske marineorkester, Chefen for den norske "Sjøkrigsskole" samt Moldes borgmester bød velkommen, hvorefter de første idrætsaktiviteter gik i gang. Volleyball blev fulgt op af sejlads, svømning og gadeløb om fredagen, medens pistolskydning og atletik afrundede lørdagens idræt. Starten forløb i ganske godt vejr, men af en by med 300 regnvejrsdage om året skal man ikke forvente for meget af den slags - og det regnede da også det meste af tiden. Danmark måtte igen i år nøjes med en samlet tredjeplads, men der blev ydet en pæn indsats af de danske kadetter på en række områder, bl.a. gadeløb, skydning og atletik.

Der var rig lejlighed for kadetterne til at knytte nogle nye "nordiske bånd" om aftenen. Der

var skaldyrsaften, cocktailparties og kommunens banket. Herudover afholdt de syv danske kadetter et "beercall" på FALSTER med deltagelse af 20 kadetter fra hver nation. Det blev et vellykket arrangement med megen snak og festlighed på tværs af de nationale tilhørsforhold.

Nordisk Kadetstævne 1992 afsluttedes søndag med musikmarch gennem byen, kirkeparade og efterfølgende gudstjeneste i Molde kirke.

Søndag eftermiddag fløj Hercules-flyet tilbage mod Danmark med lastrummet fuldt af trætte kadetter, hvoraf de fleste har knyttet kontakter med "kolleger" i de andre marinere, som kan komme til nytte i resten af deres tjenestetid.

(Søværnets Officersskole)

ET FREMTRÆDENDE MEDLEM AF EVENTYRERNES KLUB BLIVER 70

I 1943 blev Rust indkaldt som værnepligtig i marinen og kom efter rekruttskolen til vagtkompagniet på Holmen. Herfra blev han interneret den 29. august 1943 i 6 uger, hvorefter han blev hjemsendt og fik arbejde som bådebygger på Fyen, hvor han også blev tilknyttet modstandsbevægelsen. Som sådan blev han arresteret af tyskerne, men slap senere fri.

Den 8. maj 1945 blev han genindkaldt og deltog i bevogtningen af "PRINZ EUGEN", som lå i Frihavnen med tyske soldater om bord.

I september 1945 blev Rust antaget som skibsbyggerelev og deltog i det første skoletogt for mathelever med HEIMDAL, FREJA og LINDORMEN. Senere blev han tilkommanderet HEIMDAL, som skulle til Grønland med

Rust i samtale med Orlogsprovsten i Eventyrernes Klub

orlogskaptajn Tobo-Larsen som chef. Sømine-
mester Janus Sørensen var med for at påbegyn-
de afmærkningen af grønlandske farvande.

Efter sin grønlandstur har Rust sejlet meget
med de fregatter, Flåden overtog fra englænder-
ne efter krigen og med dem besøgt de fleste
havne i Nordvesteuropa samt været et par gange
over Atlanten for at hente madeira og SUND-
både. Rust har også en god og grundig uddan-
nelse som tung dykker og har i flere omgange
været tilknyttet Dykkerskolen som instruktør.
Dykkeruddannelsen har han også udnyttet ved
kontrolstrygning af tyske KMA-miner ud for
den jyske vestkyst. Jyske Marinedistrikt i År-
hus havde også glæde af hans evner som dyk-
ker. Efter underkvartermesterskolen sejlede
Rust i 3 år med motortorpedobådene, medens
orlogskaptajn Bredsdorff var eskadrechef.

I 1952 kom han på fenriksskole og igen på
HEIMDAL, der skulle 8 måneder til Grønland.
Her kom Rusts store kunnen på det sømands-
mæssige område til god nytte for etableringen
af det elektroniske navigationssystem "Dec-
ca". På land har Rust gjort tjeneste på Marine-

kaserne Holmen og sidst men ikke mindst på
Søværnets Havariskole, hvor Rust underviste i
14 år i almen havaritjeneste og redningsmidler.
Denne tjeneste har Rust udnyttet til at indhente
en erfaringssum, der helt frem til i dag gør ham
til indbegrebet af Holmens brand- og inspek-
tionsofficer. En stilling som han beklæder frem
til sin pensionering og tilknytning til Holmens
museale samlinger og modelværkstedet i 1982.

I 1978 holdt Rust et foredrag i Eventyrernes
Klub. Bagefter blev han spurgt, om han kunne
tænke sig at blive medlem af klubben og at
overtage Janus Sørensens plads. Rust tog med
stor glæde imod tilbudet, da han altid har be-
traktet Janus Sørensen med stor respekt. Sømi-
nemester Janus Sørensen havde været medlem
af Eventyrernes Klub fra 1938 til sin død i 1978.
I de 54 år klubben har eksisteret, har søværnet
været repræsenteret af admiral Vedel, komman-
dør Harry Larsen ("Kieler-las"), overlæge
Vangaard og Rust. På sin 70 års fødselsdag blev
Rust fejret i Eventyrernes Klub, som et højt
skattet medlem.

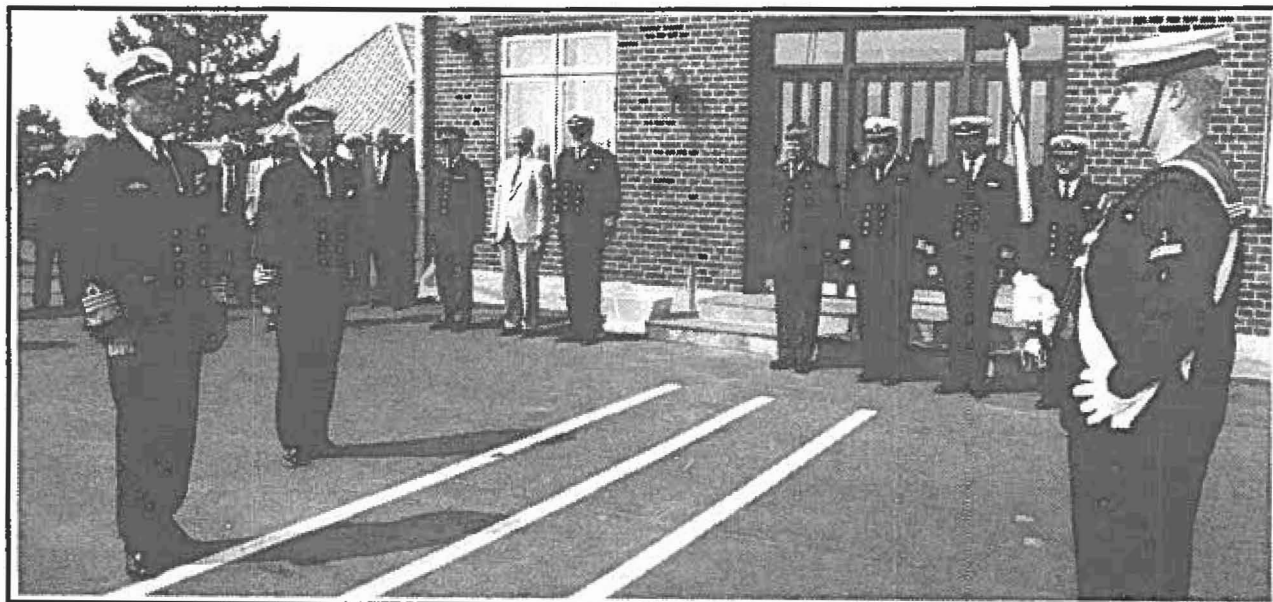
(Flådestation København)

MARINEHJEMMEVÆRNETS 40-ÅRS JUBILÆUM

Marinehjemmeværnet markerede sit 40-års jubilæum ved en festlighed på Marinstation SLIPSHAVN den 9. juli 1992, hvor Hans Kongelige Højhed Prins Henrik og Chefen for Sø-

værnets operative Kommando hørte til de mest prominente gæster.

Festlighederne startede med en buffet i "Hangaren" for 150 gæster. Ved denne lejlighed talte

H.K.H. Prins Henrik modtages af Søværnets Tamburkorps

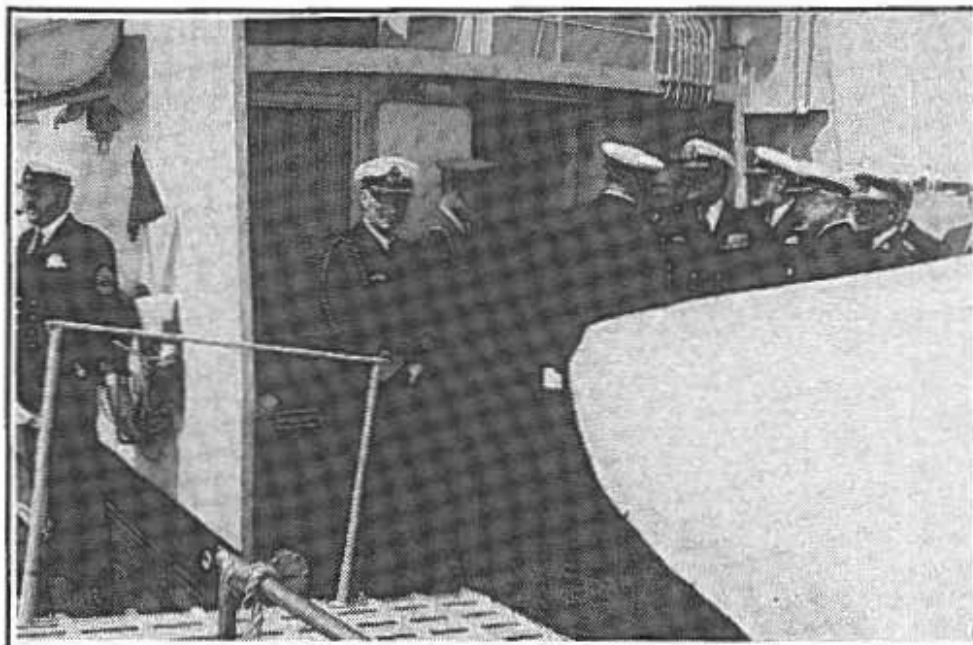

Hans Kongelige Højhed navngiver MHV 801

FOTO: MHV

Marinehjemmeværnsinspektøren og Chefen for Søværnets operative Kommando og fremhævede begge den store betydning marinehjemmeværnet har haft, har og vil få for den daglige sikkerhed på havet omkring vore man-

denne havde Hans Kongelige Højhed selv lejlighed til at afprøve skibets fortræffelige manøvreegenskaber. Andre enheder fra marinehjemmeværnet udførte "steam-past" for ALDEBARAN, der jo sejlede med Rigets eneste "hele" admiral.

ALDEBARAN tages i nærmere øjesyn af sin navnefader m.fl.

ge øer og halvøer.

Umiddelbart efter buffeten navngav Hans Kongelige Højhed den første enhed i det igangværende nybygningsprogram. Den kom til at hedde ALDEBARAN, MHV 801. ALDEBARAN blev straks demonstreret for Prinsen under en præsentationssejlad i St. Bælt. I løbet af

denne havde Hans Kongelige Højhed selv lejlighed til at afprøve skibets fortræffelige manøvreegenskaber. Andre enheder fra marinehjemmeværnet udførte "steam-past" for ALDEBARAN, der jo sejlede med Rigets eneste "hele" admiral. Prinsen gik senere ombord i kongeskibet DANNEBROG, som lå i Nyborg, efter en god dag i marinehjemmeværnsregi.

Samme aften var der arrangeret fest i Hangaren for op imod 600 marinehjemmeværnsfolk, som alle havde deltaget i en større øvelse med navnet JUBEX 40, der sluttede den dag. Heri deltog 34 af marinehjemmeværnets ialt 37 fartøjer. Også fra det norske

"Sjøheimevern" og det engelske "Royal Navy Auxiliary Service" var der deltagelse.

Marinehjemmeværnets markering af sit 40-års jubilæum afsluttes gennem udsendelse af et jubilæumsskrift, der udkommer i oktober d.å.

(Marinehjemmeværnsinspektøren)

Udgiver: Søværnets operative Kommando, Postbox 483, 8100 Århus C
Telefon: 86123099, 86123011-6354. Telefax: 861230-6457.

Redaktion og Lay-out: Orlogskaptajn Sven Voxtorp. Ansvarshavende overfor presseloven: Kommandør Poul Schriver.

Tryk: Søværnet. ISSN 0907-5038

Indholdet i Søværnsorientering kan frit citeres med angivelse af kilde.

OVERSIGT OVER FLÅDEBESØG

DATO	HAVN	NATION	SKIBSTYPE	NAVN	ART	OFF.	BEF.	MNG.	IALT	CHEFENS NAVN
OKT 92										
07-08	Korsør	Tysk	Forsyningsk.	WESTERWALD	Rutine				34	Sk.-fører E. Berends
07-12	København	Engelsk	Jager	BIRMINGHAM	Uofficielt				253	
10-12	Rønne	Tysk	Dykkerskib	BALTRUM	Rutine	2	18	21	41	OK H. Schuette
16-21	Esbjerg	Engelsk	Ubåd	OPOSSUM	Rutine					
19-19 (1 md)	Fr.-havn	Tysk	Ubåde Forsyningsk. Afprøvningsk.	U 11,14,16, 18, 19, 21, 22, 26, LÖNEBURG NORDERNEY TF 1, TF 3, HEINZ ROGGEN- KAMP, LEDEBUR	Rutine (gentagne besøg)	57	185	145	387	KD E. Rolwing
23-26	København	Multi.	Ministrygere	STANAVFORCHAN	Uofficielt				223	
25-30	Esbjerg	Engelsk	Landgangsk.	SIR GERAIN	Rutine				317	KD F. Brady
28-30	Esbjerg	Engelsk	Landgangsk.	SIR BEDIVERE	Rutine					
NOV 92										
20-23	København	Holland.		URK, SCHIEDAM	Rutine				42	
20	Fr.-havn	Tysk	Forsyningsk.	ODENWALD	Rutine				36	Sk.-fører L. Horst
30-04	København	Engelsk	Opmålingsk.	BULLDOG	Uofficielt				39	KL I. M. Bartholomey
30-04	Ålborg	Engelsk	Fregat	SIRIUS	Rutine					